

Muzeum Śląska Cieszyńskiego ul. Regera 6, 43-400 Cieszyn
tel. 33 851-29-33, fax. 33 851-29-32, mc@muzeum-cieszyn.ox.pl, www.muzeumcieszyn.pl

Cieszyn, dnia 8.12.2021

l. dr. MC/159/21

R2
O

**Komisja Kultury, Sportu i Promocji
Powiatu Cieszyńskiego
ul. Bobrecka 29, 43-400 Cieszyn**

**Do Komisji Kultury, Sportu i Promocji
Powiatu Cieszyńskiego**

W nawiązaniu do dyskusji, która odbyła się w czasie posiedzenia Komisji Kultury, Sportu i Promocji Powiatu Cieszyńskiego w dniu 22 listopada br., Diana Pieczonka-Giec, kierowniczka Muzeum Zofii Kossak-Szatkowskiej w Górkach Wielkich, przekazuje za moim pośrednictwem pismo, które niniejszym składam do wiadomości Zarządu Powiatu oraz Komisji Kultury, Sportu i Promocji Powiatu:

Szanowni Państwo!

Nadchodzące lata będą w Górkach Wielkich obfitować w wyjątkowe jubileusze. W 2022 roku będziemy obchodzić 100. rocznicę wydzierżawienia folwarku przez rodziców Zofii Kossak – Annę i Tadeusza Kossaków, którzy po stracie dobytku na Wołyniu w czasie rewolucji bolszewickiej właśnie na Śląsku Cieszyńskim znaleźli nową życiową przystań. W kwietniu 1922 roku Tadeusz Kossak oficjalnie wydzierżawił dwór wraz z zabudowaniami gospodarczymi, a także ponad 130 ha ziemi, na których prowadził wzorcowe gospodarstwo oraz hodowlę rasowych krów, był też aktywnym działaczem Towarzystwa Rolniczego. Dom Kossaków w okresie międzywojennym był swoistym centrum kulturalnym, otwartym na dialog i łączącym osoby o różnych światopoglądach. Gościli w nim nie tylko członkowie rodziny – jak Wojciech Kossak czy Witkacy, ale także zaprzyjaźnieni literaci: Gustaw Morcinek, Maria Dąbrowska, Melchior Wańkowicz i Jan Parandowski. Bliskim wieloletnim sąsiadem Kossaków był Aleksander Kamiński, prowadzący ośrodek harcerski, gdzie ostatnie przedwojenne wakacje spędzali bohaterowie „Kamieni na szaniec”.

Rok 2022 to również szczególnie ważna dla Muzeum Zofii Kossak-Szatkowskiej 100. rocznica debiutu literackiego Pisarki. „Pożoga. Wspomnienia z Wołynia 1917-1919” – stanowiąca zapis dramatycznych przeżyć Autorki i jej środowiska w czasach rewolucji bolszewickiej – stała się podwaliną jej kolejnych

książek i szybkiej kariery w literaturze polskiej. Dzięki sukcesowi „Pożogi” jej autorka zaczęła poważnie myśleć o pisarstwie, które było dla niej „dawaniem świadectwa prawdzie”. Kiedy Zofia Kossak, po śmierci pierwszego męża Stefana Szczuckiego osiedliła się w 1923 roku u rodziców w Górkach Wielkich, zainteresowania historyczne oraz fascynacja ziemią cieszyńską przyczyniły się do powstania szeregu książek o tematyce śląskiej („Wielcy i mali”, „Nieznany kraj”, „Z dziejów Śląska”, „Na Śląsku”, itp.) Dziś zapomina się, że to właśnie ona zaczęła dzięki literaturze przybliżać Polsce Śląsk. Swojej miłości do tej ziemi dawała wielokrotnie wyraz w swoich tekstach i wypowiedziach, kiedy nazywała się „jej adoptowanym dzieckiem” i podkreślała, że „poznać ten kraj, a nie pokochać go, było niemożliwym”.

W 2023 roku 100-lecie zamieszkania Zofii Kossak w Górkach Wielkich będzie się łączyć z obchodami 50. rocznicy utworzenia jej Muzeum biograficznego. Po śmierci Pisarki w 1968 roku jej mąż Zygmunt Szatkowski podjął starania o przekształcenie ich ostatniego wspólnego domu w placówkę muzealną. 1 stycznia 1973 roku oficjalnie otwarto Muzeum Zofii Kossak-Szatkowskiej jako oddział Muzeum w Cieszynie. Początkowo Muzeum mieściło się w dwóch pokojach, pozostałe dwa były własnością Zygmunta Szatkowskiego, który do śmierci (w 1976 roku) miał tytuł honorowego kustosa. Od ponad 40 lat Muzeum obejmuje cały parter budynku, będącego własnością prywatną rodziny Zofii Kossak (obecnie Fundacji jej imienia). Z racji kwestii własnościowej w budynku nie można było wykonywać poważniejszych remontów, od wielu lat konieczna jest poprawa estetyki elewacji, zwłaszcza odmalowania okien i drzwi zewnętrznych. W związku z wymienionymi wcześniej jubileuszami spodziewamy się w nadchodzących latach wzmożonego zainteresowania postacią i twórczością Zofii Kossak, a także jej Muzeum, będącym obecnie jedyną w Polsce instytucją, pielęgnującą pamięć o wybitnie zasłużonej dla polskiej kultury rodzinie Kossaków. W przyszłym roku planowane są w Muzeum zdjęcia m.in. do filmu dokumentalnego o Zofii Kossak na zlecenia TVP Historia. Katolicki Uniwersytet Lubelski wraz z innymi podmiotami rozpocznie opracowanie i publikację kilkutomowej edycji listów Zofii Kossak. Góreckie Muzeum z pewnością będzie częściej odwiedzane przez przedstawicieli mediów, jak też indywidualnych zwiedzających z Polski oraz z zagranicy.

Naświetlając powyższe kwestie zwracam się do Zarządu Powiatu z prośbą – jeżeli tylko sytuacja własnościowa budynku Muzeum zostanie uregulowana – o pomoc finansową w celu poprawy wyglądu elewacji. Już dziś pracownicy spotykają się z zarzutami, że zewnętrzny wygląd Muzeum jest zaniedbany – obecnie tłumaczymy to skomplikowaną sytuacją własnościową, jednak wisząca na budynku tabliczka informująca, że jest to jednostka organizacyjna powiatu cieszyńskiego powoduje, że osoby odwiedzające Muzeum przypisują mylnie samorządowi odpowiedzialność za taki stan rzeczy.

p.o. DYREKTOR
MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO
Irena French
mgr Irena French